

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 2P/135/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8522201431
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Danko Majdáková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2023:8522201431.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa, sudkyňou Mgr. Dankou Majdákovou v rodinnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: C. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Q. č. XXX, zastúpený kolíznym opatrovníkom: Obec Litmanová a poručníčkou: K. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Q. č. XXX, biologickí rodičia, matka: T. W., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXXX/XX, N. - I., t.č. C. XX, H., otec: neurčený o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, Farbiarska 57, 064 01 Stará Ľubovňa, v konaní o určenie výživného zo strany rodičov, takto

rozhodol:

I. M e n í sa rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 30P/18/2014 zo dňa 30.04.2014 v III. výroku v časti výživného tak, že matka T. W., nar. XX.XX.XXXX je p o v i n á prispievať na výživu mal. C. C., nar. XX.XX.XXXX sumou 32,11 eur mesačne, ktoré výživne je povinná platiť vždy k 25. dňu toho - ktorého mesiaca vopred na účet Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným súdu dňa 31.10.2022 Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa (ďalej len navrhovateľ) žiadal zaviazat' matku platením výživného pre mal. C. v sume minimálneho výživného. Návrh odôvodnil ustanovením § 39 ods. 4 Zákona o rodine tým, že vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu o obmedzení alebo pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu nezaniká. K návrhu pripojil rodný list dieťaťa.

2. Súd uznesením č.k. 2P/135/2022-9 zo dňa 03.11.2022 ustanovil mal. dieťaťu kolízneho opatrovníka a to Obec Litmanová. .

3. Súd poučil účastníkov konania o ich procesných právach a povinnostiach, matku vyzval na zdokladovanie svojich osobných, majetkových a zárobkových pomerov

4. Matka dieťaťa na výzvu súdu nereagovala.

5. Pojednávania sa nezúčastnili poručníčka, kolízny opatrovník a matka dieťaťa. Poručníčka a kolízny opatrovník svoju neúčasť písomne ospravedlnili, súhlasili s pojednávaním v ich neprítomnosti. Matka dieťaťa napriek tomu, že predvolanie na pojednávanie mala vykázané v zmysle § 116 ods. 3 C.s.p. dňom 12.03.2023 svoju neúčasť nijakým spôsobom neospravedlnila. Z uvedených dôvodov v zmysle § 180 C.s.p. súd pojednával v neprítomnosti poručníčky, kolízneho opatrovníka a matky dieťaťa.

6. Pred začatím pojednávania navrhovateľ požiadal o zmenu návrhu, tak, že mení sa rozsudok OS Prešov sp. zn. 30P/18/2014 zo dňa 30.04.2014 v III. výroku v časti výživného tak, že matka T. W., nar. XX.XX.XXXX je povinná prispievať na výživu mal. C. C., nar. XX.XX.XXXX sumou 32,11 eur mesačne, ktoré výživne je povinná platiť vždy k 25. dňu toho - ktorého mesiaca vopred na účet Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku. Súd návrhu vyhovel a na pojednávaní pripustil zmenu návrhu.

7. Navrhovateľ na návrhu trval, uviedol, že v záujme právnej istoty, povinnosť matky platiť výživné trvá a z dôvodu, že maloleté dieťa má zmenené meno a priezvisko navrhol návrhu v celom rozsahu vyhovieť. Ďalej zdôraznil, že v jeho informačných systémoch bolo zistené, že matka dieťaťa je naďalej odkázaná na dávky v hmotnej núdzi a teda nie je dôvod určiť vyššie ako minimálne výživné.

8. Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa a oboznámením sa s obsahom listinných dôkazov tvoriacich obsah spisu, ako aj s pripojeným spisom tunajšieho súdu sp. zn. 4P/14/2017, ktorý sa týka mal. dieťaťa na základe čoho ustálil tento skutkový stav:

9. Dňa XX.X.XXXX sa narodil mal. W. W., ktorý je zapísaný v knihe narodení matričného úradu Prešov vo zväzku XXX, ročník XXXX, na strane XXX pod poradovým číslom XXXX. Otec dieťaťa v rodnom liste zapísaný je.

10. Rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 28P/3/2014 zo dňa 17.02.2014 bola u mal. dieťaťa nariadená ústavná starostlivosť, súčasne matka bola zviazaná platením výživného sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona na účet Krízového strediska Hlavná 58 Prešov. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 20.03.2014. Rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 30P/18/2014 zo dňa 30.04.2014 bol zrušený rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 28P/3/2014 zo dňa 17.02.2014, mal. dieťa bolo zverené do pestúnskej starostlivosti K. C. a III. výrokom bola matka zviazaná prispievať na výživu mal. W. sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona, ktoré bude poukazovať vždy do 25-tého dňa v mesiaci vopred a to na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, počnúc právoplatnosťou rozsudku opakovane do budúcnosti. Rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 2P/13/2015 zo dňa 21.3.2016 bola matka mal. W. W., T. W., pozbavená výkonu rodičovských práv a povinností vo vzťahu k mal. W. W.. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 28.4.2016. Rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 2P/34/2016-99 zo dňa 30.6.2016 bola ustanovená mal. W. W. poručníčka a to K. C., rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 31.8.2016. Rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 2P/33/2016 zo dňa 31.10.2016 bolo určené, že mal. W. W. je osvojiteľný. Uznesením sp. zn. 4P/14/2017 zo dňa 04.04.2017 bol zmenený rozsudok Okresného súdu Stará Ľubovňa č.k. 2P/34/2016-99 zo dňa 30.06.2016 v prvom výroku tak, že poručníčka K. C. je povinná maloletému C. W., nar. XX.XX.XXXX zabezpečovať osobnú starostlivosť, zastupovať ho a spravovať jeho majetok, druhým výrokom bol zrušený rozsudok Okresného súdu Prešov č.k. 30P/18/2014-31 zo dňa 30.04.2014, ktorým bol maloletý C. W., nar. XX.XX.XXXX zverený do pestúnskej starostlivosti K. C.. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 18.04.2017.

11. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov vyplýva, že matka dieťaťa je od 01.06.2021 evidovaná v evidencii uchádzačov o zamestnanie a jej evidencia trvá. Od 05/2018 je príjemcom pomoci v hmotnej núdzi. V roku 2022 je bola vyplácaná dávka v hmotnej núdzi v sume cca 139,20 eur mesačne.

12. Zo správy navrhovateľa zo dňa 05.12.2022 vyplýva, že rozhodnutím Okresného úradu v Starej Ľubovni bola povolená zmena mena a priezviska dieťaťa z W. W. na C. C.. Maloletému C. a jeho sestre E. zabezpečuje starostlivosť naďalej poručníčka p. K. C.. Pomery v rodine sa nezmenili. V závere zdôraznil, že je v najlepšom záujme dieťaťa, aby bolo poručníctvo naďalej vykonávané p. K. C., pretože dôvody ustanovenia poručníka naďalej trvajú, keďže matka maloletého dieťaťa nejaví záujem o dieťa.

Na základe takto zisteného skutkového stavu súd právne uzatvára:

13. Podľa § 39 ods. 4 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v aktuálnom znení (ďalej len ZoR) vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu o obmedzení alebo pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu nezaniká.

14. Podľa § 45 ods. 1 prvá veta ZoR ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti.

15. Podľa § 45 ods. 7 ZoR vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

16. Podľa § 45 ods. 8 prvá veta ZoR súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinnosť poskytovať maloletému dieťaťu výživné v rozsahu ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

17. Podľa § 56 ods. 1 ZoR ak obaja rodičia maloletého dieťaťa zomreli, boli pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, bol pozastavený výkon ich rodičovských práv a povinností alebo nemajú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, súd ustanoví maloletému dieťaťu poručníka, ktorý bude zabezpečovať jeho výchovu, zastupovať ho a spravovať jeho majetok.

18. Podľa § 56 ods. 1 ZoR poručník nie je povinný osobne sa starať o maloleté dieťa. Ak sa poručník o maloleté dieťa osobne stará, má nárok na príspevok podľa osobitného predpisu.

19. Podľa § 58 ods. 7 ZoR medzi poručníkom a maloletým dieťaťom nevzniká vyživovacia povinnosť.

20. Podľa § 62 ods. 2 ZoR Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

21. Podľa § 62 ods. 3 ZoR každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

22. Podľa § 75 ods. 1 ZoR pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

23. Podľa § 78 ods. 1 ZoR dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

24. Podľa § 81 ods. 1 ZoR ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživu.

25. Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len C.m.p.) na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

26. Podľa § 217 ods. 1 prvá veta Civilného sporového poriadku (ďalej len C.s.p.) pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

27. Podľa § 230 C.s.p. ak sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať rozhodovať znova.

28. Podľa § 121 C.m.p. rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

Právne posúdenie vecí

29. Vzhľadom na zistený skutkový stav v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd dospel k záveru, že nárok uplatnený navrhovateľom je dôvodný a preto mu v celom rozsahu vyhovel.

30. Uznesením sp. zn. 4P/14/2017 zo dňa 04.04.2017 bol zmenený rozsudok Okresného súdu Stará Ľubovňa č.k. 2P/34/2016-99 zo dňa 30.06.2016 v prvom výroku tak, že poručníčka K. C. je povinná maloletému C. W., nar. XX.XX.XXXX zabezpečovať osobnú starostlivosť, zastupovať ho a spravovať jeho majetok, druhým výrokom bol zrušený len výrok rozsudok Okresného súdu Prešov č.k. 30P/18/2014-31 zo dňa 30.04.2014, ktorým bol maloletý C. W., nar. XX.XX.XXXX zverený do pestúnskej starostlivosti K. C.. Výrok o povinnosti matky platiť výživné nebol dotknutý. Poručníctvo je najúplnejšou náhradou výkonu rodičovských práv a povinností v prípadoch, keď rodičom z určitého dôvodu ich výkon nepatrí. V prípade mal. C. matka bola výkonu rodičovských práv a povinností pozbavená, otec je neurčený. V zásade možno zhrnúť, že poručník sa dieťaťu ustanovuje vtedy, ak nemá zákonného zástupcu, môže sa však aj o dieťa osobne starať a v takomto prípade mu patria príspevky ako pestúnovi. Keďže podľa rozhodnutia súdu je poručníčka povinná zabezpečovať mal. C. osobnú starostlivosť, výrok rozhodnutia o zverení mal. dieťaťa do pestúnskej starostlivosti bol nadbytočný a preto bol zrušený. V danom prípade jedine, čo zostáva zachované rodičom dieťaťa, je povinnosť vyživovať ho, teda vyživovacia povinnosť rodičov naďalej trvá.

31. Podľa zistení súdu matka žije ako bezdomovec a je odkázaná na dávky v hmotnej núdzi.

32. S prihliadnutím na vyššie uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia, keďže došlo k zmene mena a priezviska maloletého dieťa súd rozhodol o zmene pôvodného rozhodnutia o povinnosti matky platiť výživné, pričom vzhľadom na jej osobné, majetkové a zárobkové pomery ju zaviazal platením minimálneho výživného. Toto minimálne výživné predstavuje 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa. V zmysle Opatrenia Ministerstva práce sociálnych vecí a rodiny SR č. 227/2022 Z.z. o úprave súm životného minima s účinnosťou od 01.07.2022 je toto minimálne výživné v sume 32,11 eur. Z uvedených dôvodov súd zaviazal matku platením výživného pre mal. C. v sume 32,11 eur mesačne, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku per analogiam s odkazom na ustanovenie § 45 ods. 8 ZoR na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa.

33. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 C.m.p. v zmysle ktorého, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie môže podať účastník, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 C.s.p.).

Prokurátor môže podať odvolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 361 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 362 ods. 1 C.s.p.).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolaacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 1,2 C.m.p.)

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 63 C.m.p.)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Navrhovateľ sa po vyhlásení rozsudku vzdal práva podať odvolanie voči všetkým jeho výrokom.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 C.m.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, v ktorej bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, styk s maloletým dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu, oprávnený môže podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. Civilného mimosporového poriadku.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, ktorým bola upravená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku. Exekúciu možno vykonať zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, príkazom pohľadávky, predajom hnutelných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.